

ת"פ 50073/06/16 - מדינת ישראל, משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נגד עוזי אלי חזאי

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 50073-06-16 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' חזאי
בפני כבוד השופט הישם אבו שחאדה

בעניין: מדינת ישראל משטרת ישראל תביעות-
שלוחת רמלה ע"י עוה"ד איתי שמואלי

המאשימה

נגד

עוזי אלי חזאי ע"י עוה"ד רועי בראונר

הנאשמים

הכרעת דין

א. כתב האישום

1. בפרק "העובדות" לכתב האישום נאמר כדלקמן:

1. בתאריך 16.12.14 בשעה 15:00, במטע גת במשק 65 בכפר
שמואל (להלן: "המטע") אשר בבעלותו של מר אופיר מדהלה
(להלן: "המתלונן") נכנס הנאשם ברכבו מסוג פיאט בעל ל.ז.
שמספרה:

13-916-67 (להלן: "הרכב") וקטף גת מהעצים.

2. הנאשם מילא שני שקי אשפה בגת אשר קטף, בשווי כולל של
5,000-10,000 ₪, תוך שפגע בעצים.

3. במעשיו המתוארים לעיל, הסיג הנאשם גבול כדי לבצע עבירה
ונטל ונשא תוצרת חקלאית, בלי הסכמת הבעל, במרמה, ובלי
תביעת זכות בתום לב, כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול
את הדבר מבעליו שלילת קבע.

עמוד 1

2. בפרק "הוראות חיקוק" לכתב האישום יוחסו לנאשם העבירות הבאות:

1. "גניבה חקלאית - עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. "הסגת גבול פלילית - עבירה לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977."

ב. הטעות בכתב האישום: גניבה רגילה או גניבה חקלאית

3. סעיף 447(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**) הוא אכן הסעיף אשר מגדיר את העבירה של הסגת גבול. לעומת זאת, נפלה טעות בעת ניסוח כתב האישום בעת בחירת הוראת החיקוק הרלוונטית לעבירה של "גניבה חקלאית".

4. סעיף 384 לחוק העונשין מגדיר את עבירת הגניבה הרגילה (להלן: **הגניבה הרגילה**) כדלקמן:

"384. הגונב, דינו - מאסר שלוש שנים, והוא אם לא נקבע לגניבה עונש אחר מחמת נסיבותיה או מחמת טיבו של הדבר שנגנב."

5. לעומת זאת, העבירה של גניבה חקלאית היא עבירת גניבה מיוחדת המוגדרת בסעיף 384א(2) לחוק העונשין (להלן: **גניבה חקלאית**) ואשר מורה כדלקמן:

"384א. (א) הגונב דבר כמפורט להלן, דינו - מאסר ארבע שנים:

(2) דבר המשמש כלי עבודה או אמצעי להפקת פרנסתו של אדם, ובכלל זה כלים חקלאיים, תוצרת חקלאית, בקר או מקנה, ובלבד שערכו של הדבר הנגנב עולה על 1,000 שקלים חדשים."

6. יוצא מכך, שבפרק של "הוראות החיקוק" בכתב האישום נאמר שמיוחסת לנאשם עבירה של "גניבה חקלאית", שהיא עבירה מסוג פשע לפי סעיף 384א(2) לחוק העונשין, ובעוד שליד המילים "גניבה חקלאית" נרשם סעיף 384 לחוק העונשין אשר מתייחס לעבירת הגניבה הרגילה שהיא עבירה מסוג עוון. המאשימה לא ביקשה לתקן את הטעות האמורה בשום שלב במשפט.

ג. עמדת המאשימה בשלב הסיכומים: הרשעה בגניבה רגילה

7. בשלב הסיכומים בעל פה, המאשימה ביקשה מבית המשפט להרשיע את הנאשם בעבירה של "גניבה חקלאית" ולחלופין בעבירת הגניבה הרגילה (ראו פרוט' מיום 14.3.2018, עמ' 51, ש' 18-22). בהמשך, לאור הערות בית המשפט שלא הובאו ראיות על ידי המאשימה להוכחת שווי הגניבה החקלאית, קרי שווי עלי הגת שנטען שהנאשם גנב ולכל הפחות בסך של 1,000 ₪, המאשימה ציינה שהיא אינה עומדת על הרשעתו של הנאשם בעבירת הגניבה החקלאית וכי יש להרשיעו רק בעבירת הגניבה הרגילה (ראו פרוט' מיום 14.3.2018, עמ' 52, ש' 20-23).

ד. טענות הנאשם

8. הנאשם טען בשלב הסיכומים ארבע טענות, כדלקמן:

א. פגיעה בהוגנות ההליך: לטענת הנאשם, לאור העובדה שההליך התנהל מתחילה ועד סוף בהסתמך על הנחת היסוד שמיוחסת לו עבירה של גניבה חקלאית, מטעמי הגינות יש לזכותו ואין מקום לשקול את הרשעתו בעבירה החלופית של גניבה רגילה. כמו כן, לטענתו, לאור העובדה שהמאשימה בשלב הסיכומים ביקשה להרשיע את הנאשם רק בעבירות מסוג עוון (גניבה רגילה והסגת גבול), הרי מעצם כך שבחרה לנסח את כתב האישום כך שהוא כולל עבירה מסוג פשע (גניבה חקלאית), המאשימה מנעה ממנו את הזכות שתיבדק לגביו האפשרות של "הסדר מותנה". על כן, לטענתו, יש לזכותו ולחילופין לבטל את כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק.

ב. זוטי דברים: לטענת הנאשם, העלים שאותם קטף הם בעלי ערך כלכלי מועט ביותר, אם בכלל, ועל כן מדובר בזוטי דברים שמצדיקים לזכותו מכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

ג. טעות במצב דברים: הנאשם טען שלהתרשמותו לא היה מדובר בשטח חקלאי לגידול גת אלא בעצי גת שגדלו בשטח פתוח ומופקר ולכן סבר לתומו שמדובר בגידולי פרא של גת. על כן, לטענתו, קמה לו טענה של טעות במצב דברים.

ד. אכיפה ברגנית: לטענת הנאשם לא נהוג להעמיד לדין מי שגונב תוצרת חקלאית, כאשר ערך הדבר שגנב הוא מועט ביותר. על כן, לטענתו, ההחלטה של המאשימה להגיש כתב האישום נגדו הנאשם היא החלטה שנגועה בהפליה בשל אכיפה ברגנית ועל כן יש לבטל את כתב האישום מכוח דוקטרינת ההגנה מן הצדק.

9. בטרם שאדון בטענות הנאשם, אקבע תחילה את הממצאים שבעובדה וזאת לאור הראיות שהוצגו

לפניי. לאחר מכן, אדון בשאלה האם התקיימו יסודות העבירות של גניבה רגילה והסגת גבול. בהמשך, אדון בכל אחת מארבע הטענות שהעלה הנאשם.

ה. קביעת ממצאים שבעובדה

10. את האירוע מושא כתב האישום ניתן לחלק לשמונה אפיזודות כרונולוגיות, כאשר בכל אפיזודה אקבע את הממצאים שבעובדה הרלוונטיים לאותה אפיזודה. להלן שמונה האפיזודות:

- ה.1 האפיזודה הראשונה, הנאשם בעל עסק המוכר מיץ גת.
- ה.2 האפיזודה השנייה, טיול בשדות שבאזור העיר מודיעין ביום 16.12.2014.
- ה.3 האפיזודה השלישית, הגעה למטע גת בלתי מגודר ומוקף עצי זית.
- ה.4 האפיזודה הרביעית, הנאשם ידע שמדובר במטע שיש לו בעלים ולא בגידולי פרא.
- ה.5 האפיזודה החמישית, כניסה לשדה הגת וקיטוף גת לתוך שני שקים.
- ה.6 האפיזודה השישית, הנאשם קטף גבעולים צעירים ורכים ועשה מהם צרורות.
- ה.7 האפיזודה השביעית, הנאשם וארז עזבו את המקום עם שקי הגת.
- ה.8 האפיזודה השמינית, הבעלים של שדה הגת הגיש תלונה במשטרה על גניבה.

ה.1 האפיזודה הראשונה: הנאשם בעל עסק המוכר מיץ גת

11. הנני קובע כממצא עובדתי שהנאשם הוא בעל עסק, הכולל שני סניפים, אחד בירושלים ואחד בתל אביב, למכירת צמחים שונים שהוא משווקם כצמחי מרפא, ובין השאר, צמח הגת. הנאשם קונה גת טרי בסיטונאות, גורס אותו ועושה ממנו מיץ גת שנמכר בעסקו כ"משקה בריאות" (ראו בעניין זה, עדותו של הנאשם באמרת החוץ ת/5, ש' 65-70 וכן עדותו בבית המשפט, פרוט' מיום 14.3.2018, עמ' 41, ש' 14-16, עמ' 42, ש' 14-15).

ה.2 האפיזודה השנייה: טיול בשדות שבאזור העיר מודיעין ביום 16.12.2014

12. הנני קובע כממצא עובדתי שהנאשם טייל יחד עם חברו ארז מרגליות וקסמן (להלן: **ארז**) בשדות הנמצאים סביב העיר מודיעין. הטיול נערך באמצעות רכבו של הנאשם כאשר צילום של הרכב הוגש כראיה במשפט (ראו ת/1). על הטיול שערכו השניים בשדות ניתן ללמוד מתוך אמרת החוץ של הנאשם

שבה אמר כדלקמן (ראו ת/5 ש' 95-97):

"ש: אתה מכיר אדם שעונה לתיאור שאולי היה איתך באותו יום?

ת: זה חבר, **שטיילנו בשדות**, שמו ארז, באנו ממודיעין **דרך ההרים זה היה טיול** ואז נקלענו לצומת של **המטע זיתים והגת**."

(ההדגשות שלי- ה'א'ש')

13. הנאשם חזר על כך שנסעו באופן יזום בתוך שבילי העפר דרך ההרים הסובבים את העיר מודיעין גם בעדותו בבית המשפט (ראו פרוט' מיום 14.3.2018, עמ' 42, ש' 1-2).

3. האפיזודה השלישית: הגעה לשדה גת בלתי מגודר וללא שילוט ומוקף עצי זית

14. הנני קובע כממצא עובדתי כי במהלך הטיול שבו נסעו הנאשם וארז בשבילי העפר השונים, הם הגיעו לשדה גת בלתי מגודר, ללא שילוט ומוקף בעצי זית. הנתון העובדתי האמור עולה מתוך השילוב שבין כל הראיות שלהלן: עדותו של עידו רסיס, מפקח הקרן הקיימת לישראל (להלן: **עידו**) שנכח במקום ליד עצי הזית (ראו פרוט' מיום 19.9.2017, עמ' 28, ש' 28 - 29, ש' 9) וכן מעדותו של הנאשם כפי שהובאה בפסקאות 12 ו-13 לעיל להכרעת הדין.

4. האפיזודה הרביעית: הנאשם ידע שמדובר במטע חקלאי ולא בגידולי פרא

15. הנאשם טען בעדותו באמרת החוץ וגם בעדותו בבית המשפט שלהתרשמותו לא מדובר במטע של גת השייך לבעלים אלא בגידולי פרא של עצי גת בשטח פתוח ומופקר (ראו ת/5, ש' 26, 106; פרוט' מיום 14.3.2018, עמ' 42, ש' 12, עמ' 48, ש' 8). טענה זו דינה להידחות. הנני קובע כממצא עובדתי כי בעת שהנאשם הגיע למטע הגת, הבין היטב שמדובר במטע חקלאי שיש לו בעלים ולא שטח הפקר. הדבר נלמד מכל הראיות שלהלן:

א. עדות הנאשם באמרת החוץ: הנאשם העיד באמרת החוץ שידע שהבעלים של חלקת הגת נקרא "רוטמן" וששמע שחלקת הקרקע שבה נטועים עצי הגת מושכרת לאדם בשם "אופיר" (ראו ת/5, ש' 45-36). בעדותו בבית המשפט הנאשם טען שנודע לו רק בדיעבד, וזאת מילדיו, שמדובר ששדה גת המנוהל על ידי אדם בשם "אופיר" (ראו פרוט' מיום 14.3.2018, עמ' 43, ש' 32-24). מן הראוי לציין שילדיו של הנאשם לא העידו במשפט לתמיכה בטענתו האמורה. כידוע, אם נאשם לא מביא עד שבשליטתו לתמיכה בגרסתו, הדבר יוצר חזקה שבעובדה שאילו הביא את אותו עד, האחרון לא היה מעיד לטובת הנאשם אלא לטובת הצד שכנגד (ראו: ע"פ

712/94 גאבר נ' מדינת ישראל פ"ד מט(2) 332, 337 (1995) בדברי כבוד השופט קדמי; ע"פ 3947/12 סאלח נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.1.2013) פסקה 37 לפסק דינו של כבוד השופט דנציגר). הווה אומר, לאור העובדה שילדיו של הנאשם לא הובאו כעדים מטעמו על מנת להעיד שאכן למד מהם בדיעבד שמטע הגת יש לו בעלים בשם "אופיר" ולא שטח הפקר עם גידולי פרא של עצי גת, הדבר יוצר חזקה שבעובדה הפועלת לרעת הנאשם לפיה אילו הובאו, הם לא היו מעידים לטובתו, אלא הפוך מכך.

ב. עדותיו של עידו: עידו העיד ששאל את הנאשם אם יש לו אישור מ"אופיר" לקטוף גת והנאשם
ענה לו בחיוב (ראו פרוט' מיום 19.9.2017, עמ' 18, ש' 21 - 22, עמ' 21, ש' 8, עמ' 22, ש'
17 - 25). ללמדך, שהנאשם אכן הבין עוד בטרם שהחל לקטוף את הגת שמדובר בגידול
חקלאי של עצי גת ולא בשטח הפקר שגדלו בו באופן אקראי גידולי פרא של עצי גת.

ג. נוכחותו של שומר במקום: בתוך מטע הגת היה נוכח שומר בשם סעיד אלצעדי (להלן: סעיד)
שהנאשם פגש אותו ואף שוחח עימו. מטע שיש בו שומר, גם אם אינו מגודר, מעיד כאלף עדים
שלא מדובר בשטח הפקר שמותר לכל אדם להיכנס אליו ולקטוף ממנו ללא רשות בעליו, אלא
בשטח חקלאי שבעליו עמל ונשא בהוצאות כלכליות לגידול העצים שבו. סעיד היה עד במשפט
והבהיר שעבד כשומר במטע הגת ואף קיבל חלק משכרו בגת ללעיסה. מאחר וטען שאינו זוכר
את פרטי האירוע אך אמרת החוץ שנגבתה ממנו היא אמת, אמרתו הוגשה בהתאם "לכלל
הקפאת הזכירה" (ראו אמרת החוץ של סעיד, ת/2, ש' 4-2 וכן עדותו בבית המשפט בפרוט'
מיום 19.9.2017, ש' 24-30, עמ' 25, ש' 3-4, עמ' 25, ש' 18-24, עמ' 27, ש' 8-10). הנתון
העובדתי באמרת החוץ של סעיד לפיו אכן שימש כשומר, ואף חזר עליו גם בעדותו בבית
המשפט, נתמך בעדותו של אופיר מדהלה (להלן: אופיר), שהעיד שחלקת הגת שייכת לו
ושהציב שומר במקום אשר הודיע לו שהנאשם גנב גת מתוך המטע ולכן אופיר הגיש תלונה נגד
הנאשם במשטרה. המשטרה הגיעה לנאשם דרך פרטי הרכב שבבעלותו שבו הגיע למטע הגת
ואשר צולם על ידי עידו (ראו פרוט' מיום 19.9.2017, עמ' 33, ש' 21-31, עמ' 34, ש' 1-11).

ה.5. האפיזודה החמישית: כניסה לשדה הגת וקטוף גת לתוך שני שקים

16. העובדה שהנאשם נכנס אל תוך מטע הגת של אופיר וקטף ממנו גת בכמות שמילאה שני שקים איננה
במחלוקת. הנאשם קיבל את השקים מעידו, כאשר האחרון העיד שהם נמסרו לנאשם רק לאחר
שהנאשם טען בפניו שיש לו אישור מאופיר לקטוף גת. ראו בעניין זה את כל הראיות שלהלן: אמרת
החוץ של הנאשם, ת/5 ש' 26, 34-35, 46-55, 78-80; עדותו של הנאשם בבית המשפט בפרוט' מיום
14.3.2018, עמ' 42, ש' 12-13, עמ' 50, ש' 11-12; עדותו של סעיד באמרת החוץ שלו, ת/2, ש'
7-10, ת/3, ש' 21-3; עדותו של סעיד באמרת החוץ נתמכת בעדותו של עידו בבית המשפט בפרוט' מיום
19.9.2017, עמ' 18, ש' 22-27.

ה.6 האפיזודה השישית: הנאשם קטף גבעולים צעירים ורכים ועשה מהם צרורות

17. הנאשם טען ששבר את הענפים שבתחתית עצי הגת שמכונים "חזירים" שממילא יש להוריד אותם על מנת לשמור על איכות העצים. לטענת הנאשם, העלים היו מלאים בפטריה הפוגעת בחקלאות הידועה כפטריה "הקמחון". כמו כן, לטענתו מדובר בעלים קשים ויבשים שלקח על מנת לעשות מהם מיץ גת, ולא מדובר בעלים הרכים אשר מצויים בצמרות העצים ומיועדים ללעיסה. לטענתו, בדיעבד התברר לו שכל העלים שקטף הם חסרי ערך לחלוטין וגם לא ניתן להשתמש בהם, גם לא להכנת מיץ גת, ולכן השליך את כל העלים שקטף לאשפה (ראו: אמרת החוץ של הנאשם, ת/5 ש' 6, 34-35, 47, 70, 107-108; עדותו של הנאשם בבית המשפט בפרוט' מיום 14.3.2018 מע' 42, ש' 17-31, עמ' 43, ש' 8-19, עמ' 44, ש' 10-11, עמ' 50, ש' 16-22). הנאשם גם נאחז בעדותו של ארז, חברו הטוב שהיה עימו ברכב, לתמיכה בטענתו שקטף רק "גזם", כלשונו של ארז, מחלקם התחתון של העצים (ראו פרוט' מיום 19.9.2018, עמ' 29, ש' 7-13).

18. לדעתי, יש לדחות את טענתו של הנאשם שקטף רק עלים יבשים מתחתית עצי הגת ולא מהצמרות, והנני קובע כממצא עובדתי שהנאשם קטף גבעולים רכים וצעירים של גת מהחלק העליון של העצים, היינו **עלי גת שהם בעלי ערך כלכלי** וניתן לעשות בהם שימוש ללעיסה וגם להכנת מיץ גת. להלן נימוקי:

א. עדותו של עידו בבית המשפט ואמרת החוץ של סעיד: עידו העיד כי ראה את הנאשם קוטף בידיו כמות גדולה מאוד של גבעולים צעירים ורכים שממוקמים בחלק העליון של עצי הגת ואשר ידועים כ"דליקטס", כלשונו, וראה אותו עושה מהם "רוֹבְטוֹת", שוב כלשונו (מהמילה ביחיד "רִבְטָה" בערבית, שמשמעותה "צֶרֶר"). מאחר והנאשם קטף כמויות גדולות, עידו העיד שגם נתן לו שקים למלא בהם את "הרובטות" ואף הסביר שניתן היה לקטוף את אותם גבעולים רכים ללא צורך בסולם (ראו פרוט' מיום 19.9.2017, עמ' 18, ש' 20 - 25, עמ' 21, ש' 1 - 4, 14 - 15, עמ' 23, ש' 13 - 21). עדותו של עידו נתמכת בעניין זה גם באמרת החוץ של סעיד שבה נאמר במפורש שהנאשם קטף כמות גדולה של עלים רכים מצמרות העצים ושמיועדים ללעיסה (ת/3, ש' 12 - 21). כפי שעדותו של עידו נתמכת באמרת החוץ של סעיד, גם ההיפך הוא נכון, קרי אמרת החוץ של סעיד שהוגשה לפי "כלל הקפאת הזכירה", זוכה למשקל גבוה בשל כך שהיא נתמכת בעדותו על עידו.

ב. הידע והניסיון של הנאשם בתחום הגת: הנאשם העיד שבעברו עסק בתחום החקלאות ומזה מספר עשורים מנהל עסק שבו הוא קונה גת בכמויות מסחריות ומוכר אותו כצמח מרפא ועושה ממנו מיץ שאותו הוא מוכר כמשקה בריאות (ראו עדותו באמרת חוץ, ת/5, ש' 67 - 74, וכן עדותו בבית המשפט בפרוט' מיום 14.3.2018, עמ' 41, ש' 16-19, עמ' 45, ש' 15-25, עמ' 42, ש' 14-15, עמ' 50, ש' 3-8). על כן, לאור הידע והניסיון העשיר של הנאשם בתחום החקלאות בכלל ובתחום הגת בפרט, טענתו שקטף גת שהוא חסר ערך ולא שימושי איננה

משכנעת כלל. היעלה על הדעת, שהנאשם, עם ניסיונו האישי העשיר בתחום החקלאות ובתחום הגת, יטריח את עצמו לקטוף עלים יבשים וחסרי ערך שמלאים בפטריית הקימחון? כמו כן, היעלה על הדעת שלנאשם נודע רק בדיעבד שהעלים שקטף אל תוך שני שקים היו יבשים ומלאים בפטריית הקימחון ולא ידע על מצבם הירוד בזמן אמת בעת הקטיפה? התשובה היא בבירור לא. במילים אחרות, הידע והניסיון העשיר של הנאשם בתחום הגת מהווים ראייה נסיבתית המחזקת את המסקנה שלא עמל לריק בקיטוף עלים חסרי ערך במטרה להשליכם בהמשך לאשפה, כפי שטען. נהפוך הוא, ניסיונו של הנאשם בתחום הגת שירת אותו היטב בבחירת העלים הרכים והאיכותיים מהחלק העליון של העצים על מנת לעשות בהם שימוש בעסקו או לשימוש אישי אחר.

ה.7. האפיזודה השביעית, הנאשם וארז עזבו את המקום עם שקי הגת

19. לאחר סיום קטיפת עלי הגת, הנאשם וארז עזבו את מטע הגת עם הגת שהנאשם קטף, וזאת באמצעות רכבו של הנאשם. על עובדה זו, הנאשם כלל לא חלק.

ה.8. האפיזודה השמינית, אופיר מגיש תלונה במשטרה נגד הנאשם

20. משנודע לאופיר מסעיד ומעידו על כך שהנאשם לקח גת ללא רשותו ממטע הגת, הוא הגיש נגדו תלונה במשטרה. עובדה זו, איננה במחלוקת בין הצדדים. לימים, הוגש כתב האישום שלפניי כנגד הנאשם.

ו. התקיימות העבירה של גניבה רגילה והעבירה של הסגת הגבול

21. כאמור, אין מחלוקת שהנאשם נכנס למטע הגת וכן "נשא ונטל" מתוכו גת ואשר נשלל מבעליו, הוא אופיר, "שלילת קבע". פשיטא, אין מנוס מהמסקנה שכל רכיבי עבירת הגניבה הרגילה התקיימו ולכן יש להרשיע את הנאשם בביצועה של עבירה זו.

22. באשר לעבירה של הסגת גבול פלילית, סעיף 447(א) לחוק העונשין מגדיר את העבירה האמורה כדלקמן:

"447. (א) העושה אחת מאלה כדי להפחיד מחזיק בנכס,

להעליבו, להקניטו, או לעבור עבירה, דינו - מאסר שנתיים:

(1) **נכנס לנכס** או על פניו;

(2) לאחר שנכנס כדין לנכס נשאר שם שלא כדין."

(ההדגשות שלי - ה'א'ש')

23. היסוד העובדתי בעבירה של "הסגת גבול" מורכב מהרכיבים הבאים: כניסה למקרקעין; הנמצאים בחזקתו הממשית של אדם אחר; ובלי זכות חוקית לכך (יעקב קדמי **על הדין בפלילים** (חלק שני, תשע"ג - 2013), 1171) (להלן: **קדמי**). במקרה שבפני מתקיימים כל רכיבי היסוד העובדתי. ואבהיר:

א. כניסה למקרקעין: כבר קבעתי כממצא עובדתי שהנאשם נכנס לשדה הגת. על מנת שתתקיים העבירה של הסגת גבול לקרקע חקלאית אין כל דרישה שהקרקע תהיה מגודרת בגדר.

ב. הנמצאים בחזקתו הממשית של אדם אחר: כבר קבעתי כממצא עובדתי שמדובר בקרקע שמצויה בחזקתו של אופיר ומשמשת אותו לגידול חקלאי של גת כעסק לכל דבר ועניין, ולא מדובר בגידול פרא של עצי גת בשטח הפקר.

ג. ללא זכות חוקית: כמו כן, כבר קבעתי כממצא עובדתי שהנאשם ידע שמטע הגת שאליו נכנס יש לו בעלים ואף קבעתי שנשאל במפורש על ידי עידו אם קיבל אישור מאופיר להיכנס למטע ולקטוף ממנו גת והנאשם ענה שכן, וזאת בידועו שהמידע שמסר אינו נכון. יוזכר, אופיר אף הגיש תלונה במשטרה על כך בעת שנודע לו שהנאשם נכנס למטע הגת וקטף ממנו גת, דבר שמחזק את המסקנה שקטיפת הגת נעשתה "ללא זכות חוקית".

24. היסוד הנפשי בעבירה של הסגת גבול הוא כי "המעשה האסור" יעשה "כדי להפחיד מחזיק בנכס, להעליבו, להקניטו או לעבור עבירה". יוצא מכך, שנדרשת "**כוונה**" לעבור עבירה (ראו קדמי, עמ' 1174, 1181 - 1184). בעניינו, העבירה הרלוונטית היא העבירה של גניבה רגילה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

25. הנאשם טען שלא התקיים יסוד "הסימולטניות" בין היסוד העובדתי ובין היסוד הנפשי, וזאת בשל כך שבעת שהנאשם וארז טיילו בשבילי העפר כלל לא התכוונו לגנוב גת ולמעשה הגיעו למקום בטעות בעקבות מעקב אחר ילדה קטנה שנראתה מוזנחת ומשוטטת לבדה בין שבילי העפר מתוך דאגה לשלומה. טענה זו אין בה ממש ודינה להידחות.

26. אין כל משמעות לשאלה מה הייתה כוונתו המקורית של הנאשם במהלך נסיעתם באזור השדות שסובבים את העיר מודיעין. מה שחשוב הוא היסוד הנפשי שהתקיים אצל הנאשם בעת שהגיעו למטע הגת. ברי, כל נסיעתם בשבילים השונים עד לרגע הגעתם למטע הגת אינם מהווים עבירה של הסגת

גבול למטע הגת כי ממילא טרם הגיעו אליו. עם הגעתם, הנאשם ראה את עצי הגת ונכנס אל תוך המטע מתוך כוונה לגנוב גת, כפי שאכן עשה. יוצא מכך, שרכיב הסימולטניות אכן מתקיים, היינו בעת הכניסה של הנאשם למטע הגת, הייתה לו כוונה לבצע עבירה של גניבת גת.

27. משקבעתי שהיסוד העובדתי והיסוד הנפשי של העבירה של הסגת גבול אכן מתקיימים, ואף בו-זמנית, הנני קובע שיש להרשיע את הנאשם גם בעבירה של הסגת גבול.

ז. הטענה בדבר פגיעה בהוגנות ההליך

28. הנאשם טען שהוגנות ההליך נפגעה בשני מישורים:

א. ראשית, ההליך המשפטי התנהל מתחילה ועד סוף על בסיס הנחת היסוד שהוא מואשם בעבירה מסוג פשע של גניבה חקלאית, כאשר התביעה ידעה מראש בטרם הגשת כתב האישום שאין בידיה ראיות לבסס את הטענה שבוצעה עבירה של גניבה חקלאית. הנאשם טוען כי לאחר ששמיעת הראיות הגיעה לסיומה ויצא המרצע מהשק ונגלה לעיני בית המשפט שאין בידי המאשימה ראיות להוכחת העבירה של גניבה חקלאית, יש להעניק לו את הסעד המקסימאלי של זיכוי ולא להרשיעו בעבירה קלה יותר של גניבה רגילה.

ב. שנית, מאחר והתביעה מבקשת להרשיע את הנאשם רק בעבירות מסוג עוון (גניבה רגילה והסגת גבול) היה עליה לשקול הליך של "הסדר מותנה" עוד בטרם הגשת כתב האישום ומשלא עשתה כן, העקרונות של צדק והגינות מחייבים לבטל את כתב האישום.

29. סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 קובע כדלקמן :

"בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נטענו בכתב האישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו בשל כך עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום."

(ההדגשות שלי - ה'א'ש')

30. כאמור, בפרק הוראות החיקוק נרשמו המילים "גניבה חקלאית" ובעוד שמספר הסעיף בחוק העונשין שנרשם לידן הוא 384 ששייך לגניבה רגילה. מכל מקום, לצורך הדיון שבפניי אני מוכן להניח לטובת

הנאשם שאכן הבין מאופן ניסוח כתב האישום שמיוחסת לו עבירה של גניבה חקלאית ולא עבירה של גניבה רגילה.

31. תנאי להרשעה בעבירה שלא צוינה בכתב האישום, הוא שניתנה לנאשם אפשרות להתגונן. התכלית העומדת בבסיס דרישה זו שניתנה לנאשם הזדמנות להתגונן, היא הבטחת יכולתו של נאשם להתמודד עם חסרונו של טיעון עובדתי בכתב האישום. ליבת ההגנה הקנויה לנאשם בסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי היא במישור העובדתי. משמע, על בית המשפט לוודא כי הנאשם יכול היה להביא ראיות ועדים הנוגעים לעבירה הנוספת, שלא צוינה בכתב האישום, והתבססה על ראיות עובדתיות שנתגלו לאחר המשפט. הלכה היא כי קיפוח הזכות להתגונן יהיה רק במקרה בו הופתע הנאשם מהעובדות החדשות, והיה מחזיק בקו הגנה שונה לו היה מודע להן מלכתחילה (ע"פ 7725/11 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בבב] (24.1.13), פסקה 24 לפסק דינו של כבוד השופט ג'ובראן).

32. במקרה שלפניי, העבירה האחרת שיש להרשיע בה את הנאשם (גניבה רגילה), ושלא הופיעה בכתב האישום, היא עבירה קלה יותר מזו שיוחסה לנאשם בכתב האישום (גניבה חקלאית). מדובר במעבר מעבירה מסוג פשע (גניבה חקלאית) לעבירה מסוג עוון (גניבה רגילה). יתר על כן, הרשעתו של הנאשם בעבירה של גניבה רגילה, אין בה אלמנט של הפתעה עבור הנאשם בדרך כלשהי. עבירת הגניבה הרגילה, לכל יסודותיה, נבלעת בתוך העבירה של גניבה חקלאית ולכן ברור שהייתה לנאשם הזדמנות להתגונן כנגד העבירה החלופית של גניבה רגילה. על כן, הגנתו של הנאשם לא קופחה כהוא זה מעצם הבקשה של המאשימה להרשיעו בעבירה של גניבה רגילה.

33. לגבי הטענה שלא נשקלה בעניינו של הנאשם עובר להגשת כתב האישום, האפשרות של הסדר מותנה, יש לבחון את התנאים והזמנים הנוגעים לאפשרות הכניסה למסלול של הסדר מותנה.

34. סעיף 67א(ב) ו-(ג) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: **הסדר"פ**) קובע כדלקמן:

67א. (ב) ראה תובע כי קיימות ראיות מספיקות לאישום בעבירה, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף 62א), שלא להעמיד חשוד לדין, ולהציע לו הסדר (בסימן זה - הסדר), אם ראה כי מילוי תנאי ההסדר יענה על העניין לציבור, בנסיבות המקרה.

(ג) לא יערך הסדר אלא בעבירה

מסוג חטא או עוון, או בעבירה מסוג

פשע המנויה בתוספת השישית, שאינה

אחת מאלה:

(1) עבירה המנויה בסעיף 240 לחוק זה;

(2)..... עבירה שהיסוד העובדתי בה מהווה

הפרה שבשלה ניתן להטיל עיצום

כספי לפי חיקוק או עבירה עם יסוד

עובדתי דומה למעשה המהווה הפרה

כאמור;

(3) עבירה שניתן להטיל בשלה כופר כסף."

35. סעיף 67א(ג) קובע שהסדר מותנה ייערך בעבירות מסוג חטא או עוון, או בעבירה מסוג פשע שמנויה בתוספת השישית. למעשה, טרם פורסמו העבירות מסוג פשע השייכות לתוספת השישית ולכן ברור שהעבירה מסוג של גניבה חקלאית, נכון להיום, איננה מסוג העבירות שניתן להחיל עליה את המסלול של הסדר מותנה.

36. אופיר העיד שהנזק שנגרם לו מהגניבה שביצע הנאשם, נע להערכתו בין 5,000 ₪ ל-10,000 ₪, וזאת כנזק כולל בגין הנזק שנגרם לעצים יחד עם שווי הגניבה וכי אינו יכול להפריד בין שני סוגי הנזקים (ראו פרוט' מיום 19.9.2017, עמ' 34, ש' 8 - 11). העבירה של גניבה חקלאית כוללת בתוכה רכיב ייחודי והוא שהערך של הדבר שנגנב אינו עולה על 1,000 ₪. עדותו של אופיר היא הראיה היחידה הקיימת בתיק לגבי שווי הגת שנגנב. לאור העובדה שאופיר לא יכול היה להפריד בין שווי הגת שנגנב ובין הנזק שנגרם לעצים, ברור שלא היה מקום לייחס לנאשם מלכתחילה את העבירה של גניבה חקלאית בעת ניסוח כתב האישום.

37. לפיכך, בטרם הגשת כתב האישום היו ראיות בידי התביעה לגבי שתי עבירות מסוג עוון (הסגת גבול וגניבה רגילה). כעת יש לבחון האם הנאשם היה זכאי להיכנס למסלול של הסדר מותנה עובר להגשת כתב האישום וזאת מעצם כך שהיו ראיות נגדו רק לגבי עבירות **מסוג עוון**, כאמור בסעיף 67א(ג) לחסד"פ. לדעתי, התשובה היא שלילית.

38. סעיף 67 לחסד"פ קובע כדלקמן:

"רשות תביעה **רשאית** להחיל את הוראות סימן זה לענין **סוגי עבירות** ובתנאים, **כפי שתקבע בהנחיות באישור היועץ המשפטי לממשלה**; הנחיות כאמור יפורסמו לציבור." (ההדגשות שלי - ה'א'ש')

39. על כן, התביעה רשאית להחיל את המסלול של הסדר מותנה לענין סוג מסוים של עבירות כפי שייקבעו בהנחיות שיפורסמו באישור היועץ המשפטי לממשלה. ככל שעבירה מסוימת לא תוגדר על ידי היועץ המשפטי לממשלה כעבירה שיחול עליה המסלול של הסדר מותנה, אזי אין סמכות לתביעה להחיל עליה את המסלול האמור.

40. היועץ המשפטי לממשלה פרסם הנחיות בנוגע להסדר מותנה בשנת 2013 ועדכן אותן בשנת 2017. להלן ההנחיות:

א. ההנחיות משנת 2013: הנחיות אלה נושאות מספר 4.3042 (התשע"ג, 2013) ועניין "נוהל והנחיות להפעלת תיקון 66 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 - הסדר מותנה" (להלן: **ההנחיות**). בסעיף 8 להנחיות נאמר שהסדר מותנה יחול על עבירות המנויות בנספחים א' עד ג' להנחיות. העבירות של הסגת גבול וגניבה רגילה אינן מופיעות בנספחים א' עד ג'.

ב. ההנחיות המעודכנות משנת 2017: ביום ט"ו באלול התשע"ז, שחל ביום 6 בספטמבר 2017, ההנחיות עודכנו על ידי היועץ המשפטי לממשלה (להלן: **ההנחיות המעודכנות**). נספח ב' של ההנחיות המעודכנות נושא את הכותרת "העבירות שלגביהן רשאית התביעה המשטרית להחיל הסדר מותנה". נספח ב' מכיל בתוכו רשימה של 12 עבירות הממוספרות א' עד יב'. בסעיף ב' נאמר "סעיף 447 לחוק העונשין - הסגת גבול כדי לעבור עבירה". בסעיף ה' נאמר "סעיף 384 לחוק העונשין - גניבה". כמו כן, בנספח ב' להנחיות המעודכנות נאמר "התביעה רשאית לערוך הסדרים מותנים בעבירות המנויות בפסקאות א' עד ג' לעיל, אשר בוצעו מיום כ"א באדר א' התשע"ו (2 במרס 2016) ואילך". בנוסף, נאמר גם "התביעה המשטרית רשאית לערוך הסדרים מותנים בעבירות המנויות בפסקאות ד' עד יב', אשר בוצעו מיום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017) ואילך".

41. על כן, קמה סמכות לתביעה, וזאת רק החל מיום 6.9.2017, להחיל את המסלול של הסדר מותנה על העבירה של הסגת גבול רק אם העבירה בוצעה החל מיום 2.3.2016 ואילך ולגבי העבירה של גניבה רגילה רק אם בוצעה החל מיום 1.1.2017. באירוע מושא כתב האישום, שתי העבירות האמורות בוצעו ביום 16.12.14, היינו רשויות התביעה היו נעדרות סמכות בעבר וגם נעדרות סמכות בהווה, להחיל את המסלול של הסדר מותנה על האירוע מושא כתב האישום. די בכך על מנת לדחות את טענתו של הנאשם שהיה על המאשימה לשקול בעניינו הסדר מותנה ומשלא עשתה כן נפגעה זכותו להליך הוגן.

ח. הטענה של זוטי דברים

42. הנאשם טוען כי לאור העובדה שהמאשימה לא הצליחה להוכיח שהתקיימה העבירה של גניבה חקלאית בשל כך שאין ראיות בידיה לגבי ערך הגת שנגנב, אזי יש לראות בגניבה כזוטי דברים. בנוסף, טען שצמח הגת, באופן כללי, ערכו הריאלי בשוק הוא ממילא נמוך, ולא כל שכן בעת שמדובר בגת שמקורו מענפי "חזירים" שמצויים בתחתית העצים והעלים אף מכוסים בפטריית "הקימחון".

43. טענת זוטי הדברים דינה להידחות וזאת משני נימוקים עיקריים: ראשית, כבר קבעתי כממצא עובדתי שהגת שנגנב איננו מתמצא בענפי "חזירים" שמצויים בתחתית עצי הגת, אלא בעיקר בגבעולים רכים וצעירים שנמצאים בחלק העליון של העצים ושהינם בעלי ערך כלכלי ועשויים לשמש את הנאשם בעסקו בתחום הגת או לשימוש אישי אחר. על כן, ברור שלא מדובר בגניבה של גת חסר ערך כלכלי כפי שניסה הנאשם לטעון. שנית, נסיבות ביצוע עבירת הגניבה.

44. בע"פ 807/99 מדינת ישראל נ' עזיזיאן פ"ד נג(5) 747, 762 (8.12.1999) נקבע שכאשר מועלית טענה של זוטי דברים בנוגע לעבירת הגניבה, אומנם יש משמעות גבוהה לערך החפץ שנגנב, אך בנסיבות מסוימות ניתן בכל זאת להרשיע בעבירת הגניבה הרגילה גם אם ערך החפץ הוא מועט ביותר, וזאת כאשר הנסיבות שבהן בוצעה העבירה מחייבות תגובה עונשית ראויה. במקרים מעין אלה, הנאשם יונתם בפלילים לא בגלל ערכו הכלכלי של החפץ שנגנב, אלא בגלל הנסיבות שבהן בוצעה עבירת הגניבה.

45. במקרה שבפניי, גם אם תיאורטית נקבל את טענת הנאשם שערכו הכלכלי של הגת שנגנב הוא מועט ביותר (וכאמור, אינני מקבל טענה זו), קיימת נסיבה לחומרה שמצדיקה את העמדתו לדין בעבירת הגניבה, והיא הנזק שנגרם לעצים בעקבות קטיפת עלי הגת.

ט. הטענה של טעות במצב דברים

46. הנאשם טען שבעת שנכנס למטע הגת הייתה לו "טעות במצב דברים" כי סבר לתומו שמדובר בגידולי פרא של גת ולא בשדה חקלאי ששייך לבעלים כלשהו. כבר קבעתי כממצא עובדתי שלא מדובר בעצים של גת שגדלים בשטח הפקר באופן פראי, אלא במטע חקלאי של גת השייך לאדם קונקרטי, והוא אופיר, ושהנאשם היה מודע לאופיו החקלאי של המטע. על כן, על פניו, הטענה של טעות במצב דברים היא מופרכת מעיקרה ודינה להידחות.

י. הטענה של אכיפה בררנית

47. כאמור, המאשימה איננה מבקשת להרשיע את הנאשם בעבירה של גניבה חקלאית שמחייבת הוכחה שהדבר שנגנב הוא בעל שווי של לפחות אלף ₪. הנאשם מוסיף ומקשה שהבקשה של המאשימה להרשיע את הנאשם בעבירת הגניבה הרגילה שאין לגביה דרישה להוכחת שווי הדבר שנגנב, יוצרת אכיפה בררנית.

48. לטענת הנאשם, מאחר ושווי הגת שנגנב הוא משמעותית נמוך יותר מאלף ₪, וייתכן אף בעל ערך אפסי, יש להשוות את מצבו למצבם של חשודים אחרים שנחקרו במשטרה בגין חשד לגניבת תוצרת חקלאית בעלת ערך פעוט עד אפסי ואשר לא הועמדו לדין כלל.

49. **ודוק**, העובדה שאין ראיות בידי המאשימה להוכחת השווי של הגת שנגנב, ולכן לא ניתן להרשיע את הנאשם בעבירה של גניבה חקלאית, איננה מלמדת כי הגת שנגנב על ידי הנאשם ערכו בהכרח פחות מאלף ₪. ייתכן שערכו יהיה פחות מאלף ₪ וייתכן שיהיה הרבה יותר מאלף ₪. לשם כך, קיימת עבירת הסל של גניבה רגילה שיכולה להכיל בתוכה גניבה של כל דבר, בין אם ערכו נמוך מאלף ₪ ובין אם ערכו גבוה מהסכום האמור.

50. לאור העובדה שהחלטתי להרשיע את הנאשם בעבירת הגניבה הרגילה, שאין בה דרישה להוכחת שוויו הכלכלי של הדבר שנגנב, וזאת להבדיל מהעבירה של גניבה חקלאית, אינני נדרש כלל לשאלה מה הערך הכלכלי של הגת שנגנב בפועל מהמטע של אופיר.

51. השאלה האם הנאשם שבפניי הוכיח את טענתו שהעמדתו לדין בעבירת הגניבה הרגילה מהווה אכיפה בררנית, תלויה בשלושה כללים מנחים:

א. הנטל על הנאשם: הטענה של אכיפה בררנית היא בבסיסה טענה של הגנה מן הצדק. בפסיקה נקבע על הנאשם רובץ הנטל הראייתי להוכחת הטענה שהוא מעלה של הגנה מן הצדק (בג"ץ 6396/96 **זקין נ' ראש עיריית באר שבע** פ"ד נג(3) 305, 307 (1999); בר"ם 7515/07 **גלינה בר בע"מ נ' ראש עיריית תל אביב יפו** [פורסם בנבו] (5.9.2007) פסקה 10 לפסק דינה של כב' השופטת נאור (כתוארה דאז)).

ב. רשות מנהלית נהנית "מחזקת תקינות המנהל": רשות מנהלית, כדוגמת התביעה הכללית, נהנית מחזקת תקינות המנהל, קרי, חזקה על הרשות המנהלית שהחלטותיה נתקבלו כדין על פי אמות המידה הנהוגות במשפט המנהלי. מי שטוען אחרת, עליו הנטל להפריך את החזקה (ע"פ 8551/11 **סלכני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.8.2012) פסקה 20 לפסק דינה של כבוד השופטת ברק ארז). בפסיקה נקבע שבעת שנאשם מציג בסיס ראיתי לטענתו כי בוצעה לכאורה אבחנה לא ראויה בין מי שנתונים שווים, מתערערת חזקת התקינות והנטל עובר אל כתפי הרשות המנהלית, אשר תתבקש להוכיח כי האכיפה - אף שהיא נחזית בררנית על פני הדברים - התבססה על שיקולים עניינים בלבד (ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פרץ** [פורסם בנבו] (10.9.13) פסקה 38 לפסק דינו של כבוד השופט פוגלמן) (להלן: **פרץ**).

ג. החובה להצביע על מדיניות שיטתית ולאורך זמן של אי העמדה לדין: בפסק דין **פרץ** כבוד הנשיא גרוניס קבע כי לצורך העברת הנטל לשכמה של הרשות שלא מדובר באכיפה בררנית, על הנאשם להראות כי לאורך זמן ובאופן שיטתי (או קרוב לכך) קיבלו הרשויות המנהליות במקרים דומים החלטות שונות מאלה שנתקבלו במקרה שלו. כמו כן, הזכיר את הכלל במשפט המנהלי לפיו רשות מנהלית רשאית לשנות מדרכה ולסטות מהחלטות קודמות, או מהנחיות פנימיות, בהתקיים נסיבות המצדיקות זאת (**פרץ**, פסקה 4 לדברי כבוד הנשיא גרוניס). כבוד השופט ג'ובראן הסכים עם דבריו של כבוד הנשיא גרוניס וציין כי על הנאשם להצביע על מדיניות

שיטתית וממושכת של אי אכיפה, ולא על מקרים בודדים בלבד, על מנת להעביר את נטל ההוכחה לרשות להראות שאין אכיפה בררנית (**פרץ**, פסקה 4 לדברי כבוד השופט ג'ובראן). לעומת זאת, כבוד השופט פוגלמן נותר בדעת יחיד לפיה די בהצבעה על מקרים ספורים, ובמקרים מסוימים על מקרה אחד, לצורך העברת הנטל לשכמה של הרשות (**פרץ**, פסקה 38 לדברי כבוד השופט פוגלמן). מכל מקום, ההלכה הנוהגת היא כפי דעתם של כבוד הנשיא גרוניס וכבוד השופט ג'ובראן, שהיא דעת הרוב.

52. במקרה שבפניי הנאשם לא עמד בנטל הבאת הראיות הרובץ לפתחו להוכחת טענתו שהופלה לרעה מעצם כך שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה של גניבה רגילה ממטע הגת וזאת בהשוואה לחשודים רבים אחרים שלטענתו נחשדו בביצוע עבירה של גניבה מתוך שטח חקלאי ולא הועמדו לדין. הנאשם לא הביא ראיות המוכיחות כי לאורך זמן ובאופן שיטתי (או קרוב לכך) קיבלו רשויות התביעה במקרים דומים החלטה שונה מזו שנתקבלה בעניינו, קרי החלטה שלא להעמיד לדין חשודים שגנבו תוצרת חקלאית בעלת ערך כלכלי נמוך עד אפסי.

53. הנאשם נאחז בתיק פלילי אחד שנדון לפניי בבית משפט השלום ברמלה על מנת להצביע על אכיפה בררנית ושמספרו 20708-05-15 (להלן: **התיק האחר**). בתיק האחר היה מדובר בארבעה נאשמים שעבדו אצל אותו מעסיק. מנהל העבודה מטעם אותו מעסיק ואשר היה אחראי על אותם נאשמים, הגיע עימם לשטח ששייך לקרן הקיימת לישראל ואשר היו נטועים בו עצי זית, ונתן הוראה לארבעת הנאשמים לביצוע מסיק זיתים. הנאשמים שהיו כפופים למרותו של אותו מנהל עבודה, ביצעו את ההוראה שניתנה להם (ראו נוסח כתב האישום בתיק האחר וכן דברי המעסיק בפרוט' מיום 3.11.2015 עמ' 6, ש' 2 - 12). לימים, המאשימה חזרה בה מכתב האישום והתיק נסגר (ראו פרוט' מיום 8.3.2016 בתיק האחר)

54. על פניו, אין די בהצבעה על התיק האחר בלבד, כתיק בודד, כדי לבסס טענה של אכיפה בררנית שתצדיק את ביטול כתב האישום שלפניי. חובה על הנאשם להראות שקיימת מדיניות שיטתית ולאורך זמן בדבר אי העמדה לדין או ביטול כתבי האישום במקרים דומים. יתר על כן, במקרה שלפניי, ובשונה מהתיק האחר, הנאשם לא קיבל הוראה ממעסיק כלשהו שהוא כפוף למרותו, לקטוף את הגת, אלא פעל על דעת עצמו.

55. למען השלמת התמונה, יש לציין שהנאשם הגיש בקשה לבית המשפט לחייב את המאשימה למסור לו מידע לגבי כמות התיקים שעניינם גניבה חקלאית שנפתחו במשטרה, ברמה כלל ארצית, וזאת בשנים 2014 ועד 2016. קבעתי דיון בבקשה לפניי במעמד שני הצדדים ליום 1.3.2018. במעמד הדיון הנאשם ביקש לצמצם את בקשתו לתיקים של גניבה של תוצרת חקלאית, כאשר ערך הגניבה הוא פחות מאלף ₪, על מנת לבדוק אם ישנם מקרים דומים שבהם ערך הגניבה הוא פחות מאלף ₪ ולא הוגש כתב אישום כנגד החשוד שנחקר. הדיון נדחה על מנת שהמאשימה תבדוק את סוג והיקף המשאבים הנדרשים על מנת למסור את המידע המבוקש לנאשם.

56. בדיון ביום 27.3.2018, המאשימה הודיעה לבית המשפט שבין השנים 2014 ועד 2016 נפתחו 1,800 תיקים ברמה כלל ארצית שעניינם גניבה חקלאית. כמו כן, נמסר שלא ניתן לפלח את התיקים לפי סוג הדבר שנגנב (תוצרת חקלאית, להבדיל מכלים חקלאיים) או לפי שווי הגניבה (מעל או פחות מאלף ₪), דבר שמחייב בדיקה של כל תיק בנפרד. על כן, הנאשם ביקש לצמצם את המידע המבוקש לעשרה תיקים בלבד מתוך ה-1,800 ואשר בהם הוחלט שלא להעמיד את החשודים לדיון. בתום הדיון קבעתי כדלקמן:

"מועדי ההוכחות שנקבעו בעינם עומדים. **לאחר קבלת המידע מטעם המאשימה** ב"כ הנאשם יטען את טענותיו בסיכומים לעניין אכיפה ברחבת".

(ההדגשות שלי - ה'א'ש')

57. בהמשך, ועד למועד שמיעת הראיות, הנאשם לא הודיע לבית המשפט אם קיבל את המידע המבוקש או לא. ביום 19.9.2017 התקיים הדיון הראשון בשמיעת הראיות. בפתח הדיון הנאשם טען באמצעות בא כוחו שהחלטה מיום 27.3.2018 לא קיומה. על כן, במעמד הדיון ניתנה ההחלטה הבאה:

"ב"כ הנאשם **יגיש בקשה מסודרת בכתב ויעלה בה את מלוא טענותיו בעניין זה**, לרבות טענתו לגבי כך שהמאשימה לא קיימה את הוראות בית המשפט.

הבקשה תועבר למאשימה לקבלת **תגובה בכתב ואם יהיה צורך בקביעת דיון ייקבע דיון, ואם לא, תינתן החלטה בכתב**".

(ההדגשות שלי- ה'א'ש')

58. הליך שמיעת הראיות נמשך, הסתיימה פרשת התביעה ונשמעה פרשת ההגנה ביום 14.3.18. בפועל, הנאשם לא הגיש לבית המשפט בקשה כלשהי בכתב לאחר ההחלטה מיום 19.9.17.

59. לסיכום, הטענה של אכיפה ברחבת נדחת משני נימוקים עיקריים:

א. ראשית, הטענה של אכיפה ברחבת שמורה רק למקרים מובהקים וחריגים וכי יש לקבלה בזהירות ובמשורה (ע"פ 8057/16 **שטרימר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.8.2017) פסקה 24 לפסק דינו של כבוד השופט מינץ). לא התרשמתי שהמקרה שבפניי נמנה על אותם מקרים חריגים. בפועל, הגת שנגנב הוא אכן בעל ערך כלכלי וזאת לאור כמות הגת שנגנב (שני

עמוד 17

שקים) וכן לאור סוג הגת שנגנב (גבעולים רכים וצעירים מצמרות העצים אשר יכולים לשמש ללעיסה וליצור מיץ גת). בנוסף, הנאשם גרם נזק לעצים בעת קטיפת הגת, דבר שמקים אינטרס ציבורי בהעמדתו לדין פלילי בגין עבירת הגניבה הרגילה, יהיה ערכו הכלכלי של הגת שנגנב אשר יהיה.

ב. שנית, הנאשם לא עמד בנטל הבאת הראיות להוכחת טענתו שקיימת מדיניות שיטתית ולאורך זמן אצל התביעה באי העמדתם לדין של חשודים שגנבו תוצרת חקלאית שערכה הכלכלי נמוך עד אפסי.

יא. סוף דבר

60. הנני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של גניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין ובעבירה של הסגת גבול לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין.

ניתנה היום, י"ב ניסן תשע"ח, 28 מרץ 2018, במעמד הצדדים.